نظام تامین اجتماعی رفاه‌محور نیست

ریاضت اقتصادی روی شانه‌های مستمری‌بگیران

مسئولان کشوری همواره از به کاربردن واژه ریاضت اقتصادی پرهیز می‌کنند ولی واقعیت این است که با کاهش شدید ارزش پول ملی و عدم افزایش دستمزدها و نیز مستمری‌ها، قدرت خرید طبقاتی که درآمدهای ثابتی به‌واسطه کارمندی، کارگری یا مستمری‌بگیر بودن دارند، به شدت کاسته شده است و عدم جبران این شکاف، همان چیزی است که در دنیا از آن به نام ریاضت اقتصادی نام می‌برند.

عضو هیات مدیره کانون کارگران بازنشسته و مستمری‌بگیر تامین اجتماعی شهرستان خرم‌آباد معتقد است که در شرایط کنونی به جای اینکه نظام تامین اجتماعی «رفاه‌محور»» باشد، «خدمات‌محور» است.

«محمدحسن موسیوند» با بیان اینکه نظام‌های تامین اجتماعی در کشورهای در حال توسعه آرام آرام در حال رفاه‌محور شدن هستند، گفت: در ایران میان خدمات و رفاه تمایزی قائل نیستند و می گویند خدمات‌دهی به رضایت منجر می‌شود و رضایت در نهایت به احساس رفاه منتهی می‌شود اما مستمری‌بگیران تفاوت احساس رفاه و رفاه واقعی را متوجه می‌شوند. به همین خاطر تاکید می‌کنم که در ایران متولیان نظام تامین اجتماعی به جای اینکه رفاه را توسعه دهند بر توسعه احساس رفاه متمرکز شده‌اند. سازمان تامین اجتماعی به‌عنوان متولی رفاه اجتماعی باید در این مورد دقت داشته باشد.

وی با بیان اینکه کشورهای در حال توسعه همچنین بر رفاه سالمندان تمرکز کرده‌اند، گفت: مشکل کشورهای در حال توسعه گذار سریع آنها به سمت پیری است. به همین خاطر استراتژی‌های بلندمدت تدوین کرده‌اند و راهکار دارند. آنها صرفا بر ارائه عصا، عینک و سمعک به بازنشستگان متمرکز نشده‌اند. در کمال تاسف باید گفت که در ایران سطح توقع بازنشستگان بسیار پایین آمده و تنها به عصا و عینک اکتفا کرده‌اند. این در حالی است که بازنشسته نیازمند گسترش تعداد داروهایی است که تحت پوشش بیمه هستند یا نیازمند دریافت خدمات درمانی در خانه. در کشورهای توسعه‌یافته شرکت‌های طرف قرارداد با صندوق‌های بازنشستگی، روانپزشک به خانه‌های بازنشستگان می‌فرستند، چرا که سالمندان به شدت در خطر ابتلا به افسردگی هستند.

عضو هیات مدیره کانون کارگران بازنشسته و مستمری‌بگیر تامین اجتماعی شهرستان خرم‌آباد افزود: در ایران، سازمان تامین اجتماعی و صندوق‌های بازنشستگی دیگر، برای رهایی بازنشستگان از افسردگی یا پیشگیری از افسردگی کاری در میان بیمه‌شدگان خود فکری نکرده‌اند. افسردگی در بازنشستگان خود را به شکل درد عضله، انزوا و بدخلقی نشان می‌دهد، به نحوی که آنها از خانواده و جمع‌های خانوادگی فرار می‌کنند و حتی نمی‌توانند با نوه‌های خود ارتباط برقرار کنند. متاسفانه صندوق‌های بازنشستگی در مورد شیوع افسردگی تحقیقی به عمل نیاورده‌اند. موسیوند با بیان اینکه پژوهش در حوزه اختلالات روان بازنشستگان حداقل فایده‌ای که برای صندوق‌ها دارد این است که به کاهش هزینه‌های درمان و دارو می‌انجامد، گفت: متاسفانه نه در این حوزه، نه در حوزه‌های رفاه و نه در حوزه سرمایه‌گذاری پژوهش‌محور نیستیم و تنها به این فکر می‌کنیم که چگونه بازنشستگان را با سخنان قشنگ خود قانع کنیم. البته سخنوری یک هنر است اما امیدوار کردن و بعد ناامید کردن نه تنها هنر نیست که به ضد هنر تبدیل می‌شود. متاسفانه در سال‌های گذشته با دست انداختن به فن سخنوری و عوام‌پسندی، بازنشستگان را معطل خود کرده‌ایم بدون اینکه تکانی بخوریم. در واقع با این گونه رفتار کردن به اعتماد عمومی پشت کرده و بازنشستگان را در معرض آسیب‌های اقتصادی قرار داده‌ایم.

وی با بیان اینکه بازنشستگان خوب می‌دانند که صندوق‌های بازنشستگی دچار کسری منابع هستند، افزود: اینکه صبح تا شب به آنها بگوییم که مشکل داریم، اخلاقی نیست. در همین وضعیت هم مدیران صندوق‌ها حقوق‌های اگر نگوییم نجومی که بالا دریافت می‌کنند. صندوق‌های بیمه‌ای در عمل دچار انحطاط شده‌اند و در مسیر درست حرکت نمی‌کنند. در این شرایط بازنشستگان، بحران را باور نمی‌کنند.

زمانی که در مورد بحران هشدار می‌دهیم بازنشستگان را ناامید می‌کنیم. از این رو توام با هشدار دادن باید به محدود ساختن مدیران زیاده‌خواه پرداخت و دامنه رفاهیات را گسترش داد

دبیر اجرایی خانه کارگر لرستان با بیان اینکه دولت‌ها منابع راهم با تبعیض میان صندوق‌های بیمه‌ای و بازنشستگی توزیع می‌کنند، گفت: برای نمونه دولت ریالی به سازمان تامین اجتماعی که وسیع‌ترین صندوق بازنشستگی کشور از حیث پوشش جمعیت را در خود دارد، پرداخت نمی‌کند که این یعنی زیر سوال بردن جایگاه سازمان تامین اجتماعی.

عضو هیات مدیره کانون کارگران بازنشسته و مستمری‌بگیر تامین اجتماعی شهرستان خرم‌آباد تاکید می‌کند: به گل نشستن تامین اجتماعی خواسته نهایی دولت‌ها نیست چرا که با صدها هزار میلیارد تومان هزینه هم نمی‌توان آن را به وضعیت قبلی بازگرداند، با این حال آنها نمی‌خواهند که بزرگترین صندوق بیمه‌ای کشور در آسودگی به سر ببرد. باید از دولت‌ها خواست که استقلال تامین اجتماعی خود را به رسمیت بشناسند و در همین حال به او کمک کنند تا بیمار و رنجور نشود.

موسیوند با اشاره به بحران صندوق‌های بازنشستگی در کنار بحران پیری شدن جمعیت، گفت: پیر شدن جمعیت و بحران صندوق‌های بازنشستگی بحران‌های اول کشور در سال‌های آتی خواهند بود. این دو بحران بر یکدیگر تاثیر می‌گذارند و به گسترش فقر دامن می‌زنند. از این رو مانه با یک بحران مقطعی که با یک بحران دامنه‌دار پرآسیب مواجه هستیم. پس نباید اجازه تثبیت بحران را داد بلکه باید پله به پله گام برداشت و بحران را در همان دایره‌ای که قرار دارد، محاصره کرد. نگرش ما به بحران بسیار مهم است. باید راه‌حل داشت و مساله‌محور بود نه سطحی‌نگر و منفعل. در حل حاضر در قبال بحران تامین اجتماعی سطحی‌نگر و منفعل هستیم و تنها می‌خواهیم روز را شب کنیم.

دبیر اجرایی خانه کارگر لرستان با بیان اینکه رفاه بازنشستگان قربانی مصلحت‌اندیشی شده است، گفت: اصل کفایت مستمری می گوید که مستمری‌بگیران تنها می‌توانند یک هفته از هزینه‌های زندگی خود را تامین کنند اما مصلحت‌اندیشی حکم می‌کند که سکوت کنیم تا هزینه‌ای متوجه‌مان نشود. آنچه باید باشد با آنچه که هست زمین تا آسمان تفاوت دارد. به همین خاطر مستمری‌بگیران احساس طرد شدن دارند و به خاطر فضای اجتماعی موجود و تله‌هایی که در مسیر بحران برای آنها پهن شده، احساس طرد شدن را در خود پرورش می‌دهند. در واقع ما هر چه در این شرایط برای توجیه کاستی‌های خود در حق آنها بگوییم، به ضد خود تبدیل می‌شود.

موسیوند افزود: ناآرامی در درون بازنشستگان به ناامیدی ختم می‌شود و ناامیدی سرمایه‌های اجتماعی را هرز می‌برد و آنها را دچار زوال می‌کند. مسأله این است که چگونه می‌توانیم آرامش را به درون بازنشستگان برگردانیم. در حال حاضر زمانی که در مورد بحران هشدار می‌دهیم بازنشستگان را ناامید کرده‌ایم. از این رو توام با هشدار دادن باید به محدود ساختن مدیران زیاده‌خواه پرداخت و دامنه رفاهیات را گسترش داد. در واقع ما یک سه ضلعی در اختیار داریم.

عضو هیات مدیره کانون کارگران بازنشسته و مستمری‌بگیر تامین اجتماعی شهرستان خرم‌آباد با بیان اینکه رفاه بازنشستگان قربانی مصلحت‌اندیشی شده است، گفت: اصل کفایت مستمری می گوید که مستمری‌بگیران تنها می‌توانند یک هفته از هزینه‌های زندگی خود را تامین کنند اما مصلحت‌اندیشی حکم می‌کند که سکوت کنیم تا هزینه‌ای متوجه‌مان نشود. آنچه باید باشد با آنچه که هست زمین تا آسمان تفاوت دارد. به همین خاطر مستمری‌بگیران احساس طرد شدن را در خود پرورش می‌دهند. در واقع ما هر چه در این شرایط برای توجیه کاستی‌های خود در حق آنها بگوییم، به ضد خود تبدیل می‌شود.

در ایران میان خدمات و رفاه تمایزی قائل نیستند و می گویند خدمات‌دهی به رضایت منجر می‌شود و رضایت در نهایت به احساس رفاه منتهی می‌شود اما مستمری‌بگیران تفاوت احساس رفاه و رفاه واقعی را متوجه می‌شوند

بازنشسته و مستمری‌بگیر تامین اجتماعی شهرستان خرم‌آباد با بیان اینکه در سال‌های گذشته اختیارات مدیران را افزایش دادیم، انتظارات کارکنان صندوق‌ها را بالا بردیم و توام با آن از رفاهیات بازنشستگان کاستیم، گفت: این عملکرد ضعیف موجب شد تا امروز سازمان تامین اجتماعی را بدحال ببینیم. ریاضت اقتصادی بر شانه‌های مستمری‌بگیران سنگینی می کند، بی‌آنکه به اعتبار این ریاضت طولانی آتیه‌ای داشته باشند. برای نمونه مدیران تامین اجتماعی از حجم تسهیلات بانکی ارائه شده توسط بانک رفاه به بازنشستگان کاستند و همزمان با استناد به ماده ۱۱۱ قانون تامین اجتماعی مستمری آنها را در سطح حداقل دستمزد نگه داشتند.

وی افزود: این در حالی است که ماده ۱۱۱ قانون تامین اجتماعی می گوید مستمری از کارافتادگی کلی و مستمری بازنشستگی و مجموع مستمری بازماندگان در هر حال نباید از حداقل مزد کارگر عادی کمتر باشد. ماده ۹۶ همین قانون مقرر داشته که سازمان مکلف است که مستمری‌ها را «در فواصل زمانی که حداکثر از سالی یک بار کمتر نباشد با توجه به افزایش هزینه زندگی» با تایید هیات وزیران افزایش دهد. این یعنی اینکه می‌توان چند نوبت مستمری‌ها را افزایش داد اما چرا تنها اصرار بر یک نوبت افزایش آن داریم. ضمنا ماده ۹۶ تاکید کرده است که مستمری نباید از حداقل دستمزد پایین‌تر باشد. در واقع از آنجا که سقفی برای آن مشخص نکرده پس می‌توان گفت که دلیلی برای ریاضت دادن به بازنشستگان وجود ندارد.

اخبار کارگری

مدیرعامل صندوق کارآفرینی امید خبر داد:

پرداخت ۲۰۰۰ میلیارد تومان تسهیلات اشتغال روستایی

مدیرعامل صندوق کارآفرینی امید از اختصاص دو هزار میلیارد تومان تسهیلات اشتغال روستایی در سال ۹۸ خبر داد و گفت: طرح روستای بدون بیکار تا پایان سال در ۱۰۰ روستای کشور اجرا خواهد شد. اصغر نورالهزاده در گفت‌وگو با ایسنا، از اختصاص ۱۳۰۰ میلیارد تومان تسهیلات اشتغال روستایی در کل کشور طی سال گذشته تاکنون خبر داد و گفت: این میزان تسهیلات پرداختی، حدود ۲۳ هزار طرح اشتغالزایی خرد و کوچک را شامل می‌شود. وی گفت: صندوق کارآفرینی امید از ابتدای سال گذشته تاکنون بیش از ۲۰۰۰ میلیارد تومان تسهیلات اشتغالزایی در کشور پرداخت کرده و در قالب انعقاد تفاهم‌نامه با سایر موسسات، نهادهای خیریه و دستگاه‌های دولتی نیز بیش از ۷۰۰۰ میلیارد ریال تسهیلات اختصاص داده است. مدیرعامل صندوق کارآفرینی امید ادامه داد: در راستای برنامه‌ها و هدفگذاری صورت گرفته درصدد هستیم تا امسال دو هزار میلیارد تومان تسهیلات را با اولویت مناطق محروم و روستایی پرداخت کنیم و از این طریق به سمت تکمیل زنجیره ارزش از تولید تا عرضه برویم. نورالهزاده همچنین از اجرای طرح روستای بدون بیکار در بیش از ۷۰ روستای کشور خبر داد و گفت: تعداد این روستاها تا پایان امسال به بیش از ۱۰۰ روستا می‌رسد. وی افزود: یکی از برنامه‌های در دست اجرای صندوق کارآفرینی امید، طرح روستای بدون بیکار است که این طرح در قالب اعطای وام‌های اشتغال برای مشاغل خرد و کوچک در روستاها به اجرا در می‌آید.

به گفته مدیرعامل صندوق کارآفرین امید با اجرای این طرح ضمن کاهش بیکاری و افزایش تولید و بهره‌وری جلوی مهاجرت روستاییان به شهرهای بزرگ گرفته می‌شود.

پرداخت بخشی از معوقات کارگران راه‌آهن احمدآباد رفسنجان

نماینده رفسنجان و انار در مجلس گفت: بخشی از معوقات کارگران خطوط ریلی احمدآباد رفسنجان با پیگیری‌های لازم با مدیرعامل شرکت راه‌آهن پرداخت شد. احمد انارکی محمدی در گفت‌وگو با ایرنا افزود: راه‌آهن احمدآباد رفسنجان زیر نظر راه‌آهن بندرعباس است و این کارگران با شرکت تراورز قرارداد دارند و کار تعمیرات و اصلاح خطوط ریلی این منطقه را انجام می‌دهند. انارکی محمدی تصریح کرد: این کارگران صبح روز پنجشنبه حقوق خرداد ماه خود را دریافت کردند اما مشکلات بیمه‌ای و حقوق ۴۰ روز گذشته از مطالبات آنهاست که پیگیری می‌شود. وی خاطرنشان کرد: تاکنون مبلغ ۵۰۰ هزار تومان نیز بابت سبد حمایتی ماه مبارک رمضان و ۱۵۰ هزار تومان عیدی عید فطر و ۲۰۰ هزار تومان بابت ماموریت‌های مقابله با سیل به همراه حقوق و مزایا تا پایان تیرماه پرداخت شد.

یک فعال صنفی:

وام مسکن به درد کارگران نمی‌خورد

نایب رئیس کانون عالی انجمن های صنفی کارگران با بیان اینکه وام‌های مسکن کمکی به خانه‌دار شدن کارگران نمی کند، اجرای سیاست کاهش قیمت مسکن و اجاره‌بها از سوی دولت را خواستار شد. ناصر چمنی در گفت‌وگو با ایسنا با تاکید بر تامین مسکن مناسب و ارزان برای کارگران اظهار کرد: تامین مسکن ارزان یک الزام قانونی است و دولت باید به وظایف اجتماعی خود در قبال کارگران و کارمندان در خصوص تامین مسکن ارزان قیمت عمل کند. هیچ فرقی میان کارگر و کارمند نیست و کارمندان هم نیاز به مسکن دارند منتها کارگران و گروه‌های محروم و روستایی به لحاظ داشتن سرپناه و خانه در اولویت هستند. وی ادامه داد: همچنان که بودجه مناطق محروم بیش از بودجه مناطق برخوردار تصویب می‌شود باید دهک‌های پایین درآمدی هم در بحث سهمیه‌بندی کالا و مسکن ارزان قیمت بیشتر مورد توجه قرار بگیرند.

نایب رئیس کانون عالی انجمن های صنفی کارگران با بیان اینکه تصمیماتی که در حوزه مسکن گرفته می‌شود نباید یک سویه باشد، گفت: اینکه تنها برای یک گروه یا قشر خاص خانه‌سازی کنیم، درست نیست و همه گروه‌ها به ویژه طبقات متوسط و گروه‌های کم‌درآمد باید در برنامه‌ریزی‌ها و طرح‌های مسکن جای داشته باشند.

خبر

مدیرعامل سازمان تامین اجتماعی:

اموال بیمه‌شدگان را نمی‌بخشیم

مدیرعامل سازمان تامین اجتماعی گفت: در مقابل جامعه شاغل دیروز که در سال‌های اشتغال خود حق بیمه پرداخت کرده، دو وظیفه مهم پرداخت مستمری و ارائه خدمات درمانی را به عهده داریم.

به گزارش مرکز اطلاع‌رسانی سازمان تامین اجتماعی، مصطفی سالاری در دیدار با روسای کانون‌های کارگران بازنشسته و مستمری‌بگیر کشور، با تاکید بر اینکه وضعیت این سازمان سخت است اما نگران کننده نیست، افزود: پرداخت مستمری به مستمری‌بگیران و بازنشستگان از اولویت‌های این سازمان است و بازنشستگان عزیز از بابت پرداخت مستمری‌شان نگرانی نداشته باشند.

وی در پاسخ به درخواست‌های مطرح شده درباره همسان‌سازی حقوق بازنشستگان و مستمری‌بگیران اظهار داشت: همسان‌سازی حقوق بازنشستگان تکلیف قانونی است و باید آن را انجام دهیم اما در مورد چگونگی اجرای آن باید با همفکری خود بازنشستگان بیشتر بحث و بررسی کنیم، ضمن آنکه باید منابع مورد نیاز و طریق تامین آن را پیش‌بینی کنیم.

مدیرعامل سازمان تامین اجتماعی با مهم خواندن نشست‌های هم‌اندیشی با شرکای اجتماعی گفت: تاکنون دو نشست در موسسه عالی پژوهش برگزار شده که صاحب‌نظران و شرکای اجتماعی مهمترین مسائل حوزه رفاه و تامین اجتماعی را مطرح کردند. این نظرات در تصمیم‌گیری‌ها لحاظ می‌شود.

سالاری با بیان اینکه تلاش می کنیم مسائل این سازمان را با توجه به ظرفیت و امکانات موجود حل کنیم، اظهار داشت: هیچ کدام از مسائل فراموش نمی‌شود. تمامی فعالیت‌های ما باید به تقویت منابع، مدیریت مصارف، افزایش کیفیت خدمات و تکریم ذینفعان منجر شود.

وی با بیان اینکه بیمه‌های تکلیفی و حمایتی که در سال‌های گذشته بر سازمان تامین اجتماعی تحمیل شد توازن منابع و مصارف را به‌هم زد، گفت: خوشبختانه در دولت و مجلس فعلی این اتفاق نیفتاد و هیچ تعهد جدیدی از جیب بیمه‌شدگان ایجاد نشد. مدیرعامل سازمان تامین اجتماعی با تاکید بر حرکت به سمت سه جانبه‌گرایی در تصمیم‌سازی‌ها و تصمیم‌گیری‌های کلان سازمان ادامه داد: شورای تحول راهبردی در این سازمان تشکیل شده و پیشنهادات و محورهای تعیین شده در این شورا با کمک شرکای اجتماعی مطرح و بررسی می‌شود.

سالاری گفت: نیمی از جمعیت کشور تحت پوشش تامین اجتماعی هستند و از مراکز دولتی و خصوصی برای آنها خدمات درمانی خریداری شده است. در سال‌های اخیر هزینه‌های درمان جهش پیدا کرد. این مراکز از سازمان تامین اجتماعی طلب دارند که برای پرداخت بدهی‌های آنها تلاش خواهیم کرد. باید پرونده الکترونیک و نسخه الکترونیک را تکمیل کنیم تا خرید درمان در یک چارچوب علمی قرار گیرد.

وی درباره خروج از بنگاهداری و ورود به بازار سهام شرکت‌های سازمان تامین اجتماعی در این دیدار با بیان اینکه بیش از ۳ میلیون بازنشسته از این سازمان مستمری می‌گیرند، گفت: سازمان تامین اجتماعی خدمات خوبی به مستمری‌بگیران ارائه می‌کند و امیدواریم به بازنشستگان توجه بیشتر شود.

وی با بیان اینکه، جامعه بازنشستگان کشور از برنامه‌های مدیریت جدید سازمان برای تحقق اهداف پیش‌بینی شده حمایت خواهند کرد، گفت: انتظار داریم در جهت بهبود معیشت بازنشستگان و مستمری‌بگیران، نهایت تلاشتان را به عمل آورید.

در ادامه این جلسه روسای بازنشستگان به بیان مطالبات و خواسته‌های خود پرداختند.